

Asia: VN/20323/2020

Lausuntopyyntö hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen lainsäädäntöön sekä eräihin muihin lakeihin tehtävistä muutoksista sote-uudistuksesta johtuen (Sote100)

Valitkaa jompikumpi alla olevista vaihtoehdoista

Lausunnonantajalla on lausuttavaa esitysluonnoksesta

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Loviisan kaupunki lausuu hallituksen esitysluonnoksesta eduskunnalle sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen lainsäädäntöön sekä eräihin muihin lakeihin tehtävistä muutoksista sote-uudistuksesta johtuen (Sote 100) seuraavaa:

Uudistuksen tavoitteena tulee olla koko julkisen talouden kestävyys turvaaminen, jotta turvataan jatkossakin riittävät ja laadukkaat julkiset palvelut sekä kuntien kasvu- ja investointikyky. Sote-uudistuksen rahoitusmallin ja taloudellisten vaikutusten hahmottaminen on kaupungin näkökulmasta edelleen haastavaa. Yksi haaste on peruskunnan rahoitusmallissa tapahtuvat muutokset. Kunnan talouden kokonaisuus muuttuu uudistuksen myötä lopullisesti, kun tuloveroprosenttia ja yhteisöveron tuottoa leikataan. Tasauselementit eivät vastaa nykymuotoisen kaupungin taloutta, vaan aiemmin kustannustehokkaasti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut hoitaneet kunnat voivat hävitä taloudellisesti. Samanaikaisesti nykyiset velat jäisivät kuitenkin kaupungin vastattavaksi.

Peruskunnan talouden haasteiden lisäksi huolta tuottaa hyvinvointialueen rahoitusmalli. Hyvinvointialueen taloutta kuormittaa väestön ikääntyminen ja palvelukysynnän kasvu. Hyvinvointialueen itsehallinnon vahvistaminen edellyttää jatkossa verotusoikeutta ja tämä aiheuttaa painetta kuntien toimintaa ja rahoitusta kohtaan. Huolta aiheuttavat myös uusien hyvinvointialueiden perustamisesta aiheutuvat muutuskustannukset, jotka aiheuttavat ensimmäisten vuosien aikana suuria ylimääräisiä kustannuksia julkiseen talouteen. Muutuskustannuksia ei ole hallituksen esityksessä arvioitu riittävän kattavasti. Rahoituspohjan

riittävyys on myös varmistettava pelastustoimen näkökulmasta, jotta on mahdollista tuottaa yhdenvertaiset ja laadukkaat pelastustoimen palvelut koko Itä-Uudenmaan alueella eli myös harvaanasutulla maaseudulla.

Loviisan kaupunkia huolettavat myös Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen valmisteluun osoitettavien resurssien kulujen korvaaminen. Resurssisiirrot voivat myös vaikuttaa merkittävästi kuntien kykyyn tuottaa sosiaali- ja terveyspalvelua, jos työpanosta ei pystytä korvaamaan sijaisilla taloudellisten syiden tai rekrytointiongelmien takia. Rahoitus valmisteluun pitäisi tulla yksinomaan valtiolta ja sen pitäisi olla riittävää.

Uudistus ei tue kaikilta osin riittävästi sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden tiivistä yhteistyötä kunnan muiden peruspalveluiden kanssa. Kunnille jää kuitenkin esim. hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä merkittävä rooli. Lakiesitystä tulisi korjata siten, että se mahdollistaa työnjaosta sopimisen hyvinvointialueiden ja kuntien välillä huomioiden paremmin eri alueiden erityispiirteet.

Uudistuksen aikataulu on haastava mm. vallitsevan koronakriisin takia. Loviisan kaupunki toivoo uudistukseen vaiheistusta varsinkin Uudenmaan kohdalla. Näin pystyttäisiin varmistamaan paremmin vaikutusten arviointi ja toimeenpanon edellyttämä huolellinen valmistelu.

Schröder Carita
Loviisan kaupunki